

Hà Nội, ngày 29 tháng 3 năm 2023

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

CHỈ SỐ GIÁ SINH HOẠT THEO KHÔNG GIAN NĂM 2022

Chỉ số giá sinh hoạt theo không gian (viết tắt theo tiếng Anh là SCOLI)¹ là chỉ tiêu tương đối (tính bằng %) phản ánh sự chênh lệch giá hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng phục vụ đời sống hằng ngày của người dân giữa các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, giữa các vùng kinh tế - xã hội trong một thời gian nhất định (thường là một năm). Chỉ số SCOLI phục vụ hoạch định chính sách phát triển kinh tế - xã hội, đánh giá kết quả thực hiện chính sách xóa đói giảm nghèo, trợ cấp khó khăn, trợ cấp tiền lương. Đồng thời, chỉ số này còn là cơ sở để tính Chỉ số phát triển con người (HDI) và Tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh (GRDP) theo sức mua tương đương. Các doanh nghiệp có thể sử dụng chỉ số SCOLI để đánh giá tính cạnh tranh liên quan đến giá, thị phần, chi phí sản phẩm; các cá nhân có thể sử dụng chỉ số SCOLI để thương lượng về mức tiền công và xem xét khả năng di cư giữa các địa phương...

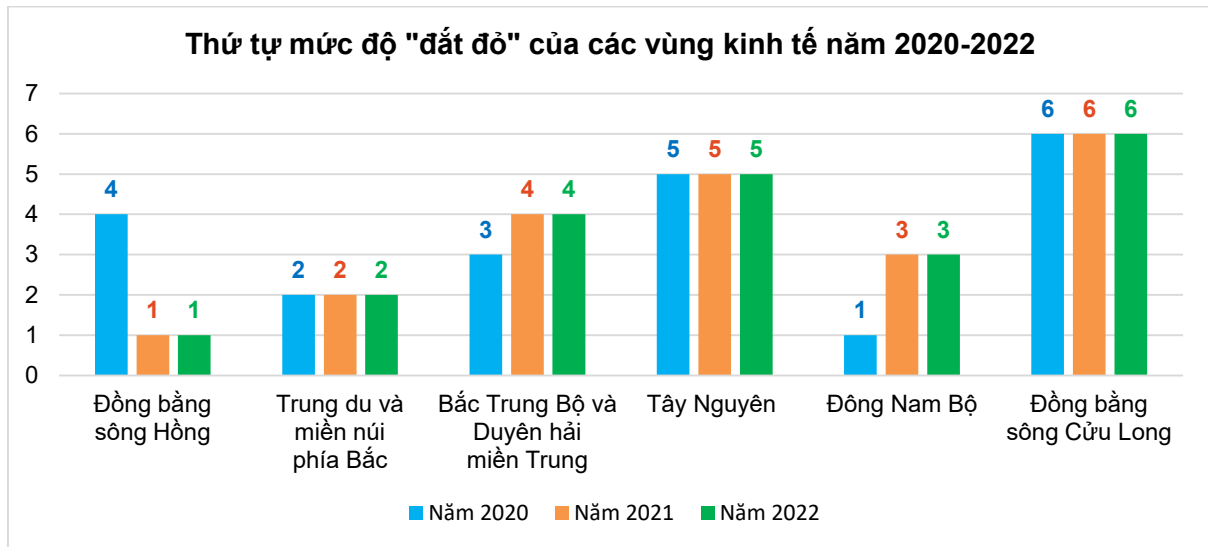
Chỉ số SCOLI năm 2022 được biên soạn cho 6 vùng kinh tế - xã hội, trong đó so sánh giá của 5 vùng với vùng Đồng bằng sông Hồng và biên soạn cho 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó so sánh giá của 62 địa phương với Hà Nội. Kết quả biên soạn chỉ số SCOLI năm 2022 cho thấy, vùng Đồng bằng sông Hồng có chỉ số SCOLI cao nhất, vùng Đồng bằng sông Cửu Long có chỉ số SCOLI thấp nhất. Năm địa phương có mức giá cao nhất cả nước trong năm 2022 là Hà Nội, Quảng Ninh, Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng và Bà Rịa - Vũng Tàu; Năm địa phương có mức giá thấp nhất cả nước là Quảng Trị, Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng và Nam Định.

1. Chỉ số SCOLI theo vùng kinh tế (Đồng bằng sông Hồng = 100)

Năm 2022, thứ tự đắt đỏ giữa các vùng kinh tế không biến động so với năm 2021. Trong đó, vùng Đồng bằng sông Hồng tiếp tục giữ vị trí có giá cả đắt đỏ nhất cả nước. Vị trí thứ hai là vùng Trung du và miền núi phía Bắc với chỉ số

¹ Là chỉ tiêu thuộc Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia.

SCOLI năm 2022 bằng 99,42%, tiếp theo là Đông Nam Bộ 98,62%, Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền Trung 98,33%, Tây Nguyên 97,87% và cuối cùng là vùng Đồng bằng sông Cửu Long với 94,85%.

Vùng Trung du và miền núi phía Bắc có chỉ số SCOLI năm 2022 bằng 99,42%, thấp hơn vùng Đồng bằng sông Hồng. Trong 11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính, có 5 nhóm hàng có mức giá bình quân thấp hơn Đồng bằng sông Hồng: Nhóm bưu chính và viễn thông bằng 93,4%; nhóm may mặc, mũ nón và giày dép bằng 97,92%; nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 98,71%; nhóm thuốc và dịch vụ y tế bằng 98,87%; nhóm giáo dục bằng 99,14%. Có 6 nhóm hàng có mức giá bình quân cao hơn vùng Đồng bằng sông Hồng, bao gồm: Nhóm thiết bị và đồ dùng gia đình bằng 104,94%; đồ uống và thuốc lá bằng 103,65%; văn hóa, giải trí và du lịch bằng 103,31%; hàng hóa và dịch vụ khác bằng 102,8%; giao thông bằng 101,2%; nhà ở, điện nước, chất đốt và vật liệu xây dựng bằng 100,03%.

Chỉ số SCOLI năm 2022 của vùng Đông Nam Bộ bằng 98,62%. Vùng Đông Nam Bộ là trung tâm công nghiệp hàng đầu với nhiều khu công nghiệp, khu chế xuất lớn nhất cả nước. Theo đó, nguồn cung hàng hóa dồi dào đáp ứng đủ nhu cầu của người dân với mức giá thấp hơn vùng Đồng bằng sông Hồng. Cụ thể, nhóm may mặc, mũ nón, giày dép bằng 88,99% vùng Đồng bằng sông Hồng; giáo dục bằng 92,05%; thiết bị và đồ dùng gia đình bằng 97,56%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 98,15%; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 98,2%; nhóm giao thông bằng 99,38%. Ngược lại, nhóm nhà ở, điện, nước, chất đốt và vật liệu xây dựng bằng 105,25% vùng Đồng bằng sông Hồng, chủ yếu do trong năm 2022, nhiều hộ gia đình tại Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương và Đồng Nai tăng giá cho thuê nhà trở lại sau thời gian miễn, giảm giá đối với người thuê nhà do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19. Nhóm văn hóa, giải trí và du lịch bằng 106,03% vùng Đồng bằng sông

Hồng chủ yếu do giá tour du lịch trong nước và quốc tế của vùng Đông Nam Bộ và giá vé xem phim, ca nhạc cao hơn nhiều so với vùng Đồng bằng sông Hồng.

Tiếp theo là vùng Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền Trung với chỉ số SCOLI năm 2022 bằng 98,33%. Tiềm năng, lợi thế của vùng, nhất là lợi thế về kinh tế biển, được khai thác có hiệu quả để trở thành nguồn nội lực quan trọng cho phát triển. Do đó, giá lương thực, thực phẩm, đặc biệt là các mặt hàng thủy hải sản tươi sống và chế biến, ăn uống ngoài gia đình có mức giá thấp. Cụ thể, nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 95,17% vùng Đồng bằng sông Hồng; may mặc, mũ nón và giày dép bằng 88,88%; bưu chính viễn thông bằng 98,93%. Một số nhóm hàng có mức giá bình quân cao hơn vùng Đồng bằng sông Hồng như: Nhóm đồ uống và thuốc lá bằng 103,37%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 102,91%; hàng hóa và dịch vụ khác bằng 102,16%; giáo dục bằng 101,79%; văn hóa, giải trí và du lịch bằng 101,76%.

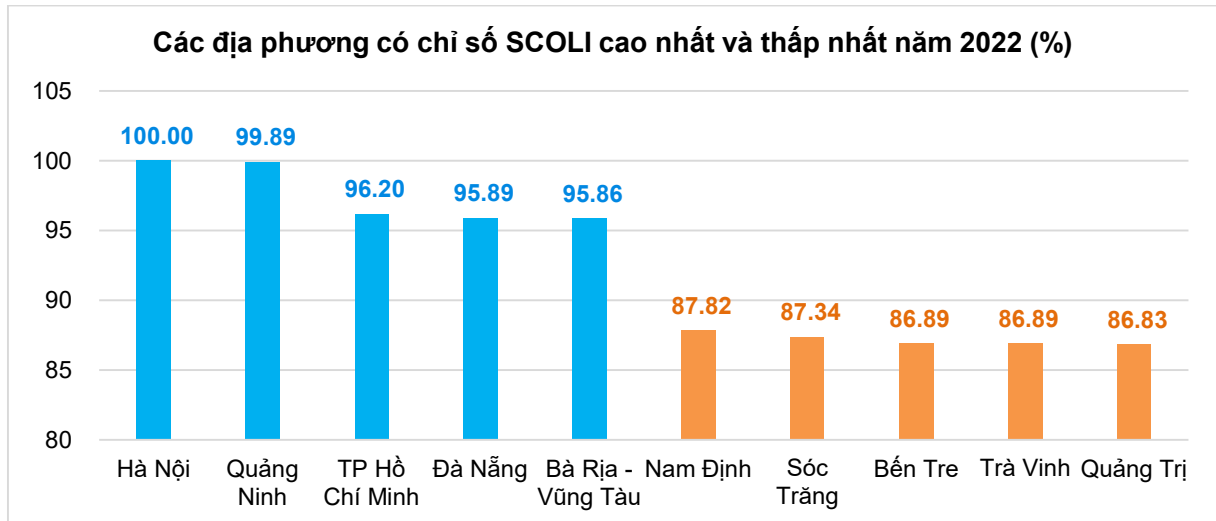
Chỉ số SCOLI của vùng Tây Nguyên năm 2022 bằng 97,87%, thấp hơn mức giá của vùng Đồng bằng sông Hồng chủ yếu ở các nhóm hàng sau: Bưu chính, viễn thông bằng 88,94%; may mặc, mũ nón và giày dép bằng 89,94%; giáo dục bằng 93,3%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 96,83%; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 98,04%.

Vùng Đồng bằng sông Cửu Long là vùng có chỉ số SCOLI thấp nhất cả nước trong nhiều năm nay, chỉ bằng 94,85% vùng Đồng bằng sông Hồng. Trong 11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính, có 6 nhóm hàng có mức giá bình quân thấp hơn mức giá bình quân của vùng Đồng bằng sông Hồng. Cụ thể: Nhóm may mặc, mũ nón và giày dép bằng 87,31%; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 90,96%; giao thông bằng 95,98%; hàng hóa và dịch vụ khác bằng 97,96%; giáo dục bằng 98,27%; bưu chính, viễn thông bằng 99,29%. Vùng Đồng bằng sông Cửu Long có chỉ số SCOLI thấp nhất cả nước chủ yếu do đây là vùng có địa hình bằng phẳng, điều kiện khí hậu và thủy văn thuận lợi cho việc thâm canh tăng vụ trong sản xuất nông nghiệp nên các mặt hàng lương thực, thực phẩm và ăn uống ngoài gia đình có mức giá thấp.

Trong những năm gần đây, hạ tầng thương mại ngày càng phát triển, các phương thức giao dịch thương mại điện tử trở nên phổ biến, hệ thống phân phối đã đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số trong hoạt động quản lý, kinh doanh (thanh toán không dùng tiền mặt, triển khai các ứng dụng mua hàng trực tuyến, quản lý khách hàng...) để tăng sức cạnh tranh, mở rộng, tiếp cận khách hàng theo hướng

đa chiều và nâng cao hiệu quả kinh doanh. Giá hàng hóa công khai, minh bạch, dịch vụ vận chuyển hàng hóa nhanh chóng, do vậy mức giá hàng hóa giữa các vùng ngày càng đồng đều hơn khi các kênh bán hàng qua mạng phát triển, giá hàng hóa giữa các địa phương chủ yếu chỉ chênh lệch phần chi phí vận tải.

2. Chỉ số SCOLI theo tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (Hà Nội = 100)

a) Một số địa phương có mức giá cao trong năm 2022

Trong 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Hà Nội tiếp tục giữ vị trí dẫn đầu với mức giá đắt đỏ nhất cả nước năm 2022, Quảng Ninh đứng thứ 2 với chỉ số SCOLI bằng 99,89% Hà Nội. Trong 11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính, Quảng Ninh có 5 nhóm chỉ số giá bình quân thấp hơn Hà Nội, bao gồm nhóm bưu chính viễn thông bằng 92,18%; văn hóa, giải trí và du lịch bằng 92,22%; thiết bị và đồ dùng gia đình bằng 92,39%; giao thông bằng 94,7%; may mặc, mũ nón, giày dép bằng 96,07%. Ở chiều ngược lại, nhóm hàng hóa và dịch vụ khác bằng 116,18%; giáo dục bằng 106,14%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 105,64%; đồ uống và thuốc lá bằng 104,8%; nhà ở, điện nước, chất đốt và vật liệu xây dựng bằng 101,23%; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 100,79%. Quảng Ninh có vị trí đắt đỏ thứ hai cả nước do là tỉnh dịch vụ, công nghiệp hiện đại, là một trong những trung tâm phát triển năng động, toàn diện, trung tâm du lịch, trung tâm kinh tế biển, cửa ngõ của vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và cả nước. Trong những năm qua, Quảng Ninh đã có những bước phát triển vượt bậc trên tất cả các ngành kinh tế, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được nâng cao. Kinh tế Quảng Ninh phát triển sôi động dẫn đến mức giá một số nhóm hàng dịch vụ cao hơn so với các địa phương khác.

Đứng thứ ba trong cả nước là thành phố Hồ Chí Minh với chỉ số SCOLI bằng 96,2%. Một số nhóm hàng của thành phố Hồ Chí Minh có mức giá bình quân thấp

hơn Hà Nội: May mặc, mũ nón và giày dép bằng 78,07%; văn hóa, giải trí và du lịch bằng 91,72%; thiết bị và đồ dùng gia đình bằng 94,34%. Thành phố Hồ Chí Minh là hạt nhân của vùng kinh tế Đông Nam Bộ, nơi tập trung các cơ sở đào tạo, nghiên cứu khoa học, trung tâm y tế, nơi có nguồn nhân lực dồi dào, có kỹ năng, là trung tâm đầu mối dịch vụ, thương mại tầm cỡ khu vực và quốc tế. Bên cạnh nguồn cung hàng hóa dồi dào đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của người dân, thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức kết nối cung cầu bán lẻ hàng hóa, theo đó giá tiêu dùng các mặt hàng thiết yếu có xu hướng thấp hơn so với Hà Nội. Thành phố Hồ Chí Minh có một số nhóm hàng có mức giá bình quân cao hơn Hà Nội: hàng hóa và dịch vụ khác bằng 120,25%; Đồ uống và thuốc lá bằng 113,85%; bưu chính viễn thông 113,06%; nhà ở, điện nước, chất đốt và vật liệu xây dựng bằng 111,07%.

Tiếp theo là Đà Nẵng đứng thứ 4 với chỉ số SCOLI năm 2022 bằng 95,89%. Mức giá của Đà Nẵng đứng ở vị trí cao trong cả nước do Đà Nẵng là một trong 5 thành phố lớn của Việt Nam, là trung tâm kinh tế - xã hội của miền Trung với vai trò là trung tâm công nghiệp, thương mại, du lịch và dịch vụ; trung tâm văn hóa thể thao, giáo dục đào tạo và khoa học công nghệ; là thành phố cảng biển, đầu mối giao thông quan trọng về trung chuyển vận tải trong nước và quốc tế; trung tâm bưu chính, viễn thông và tài chính, ngân hàng. Một số nhóm hàng của Đà Nẵng có mức giá bình quân thấp hơn Hà Nội: Nhóm may mặc, mũ nón và giày dép bằng 78,35%; bưu chính viễn thông bằng 88,97%; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 94,38%; nhà ở và vật liệu xây dựng bằng 99,08%. Một số nhóm hàng có mức giá bình quân cao hơn Hà Nội: Nhóm đồ uống và thuốc lá bằng 109,6%; giáo dục bằng 108,11%; giao thông bằng 103,16%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 100,49%.

Bà Rịa - Vũng Tàu đứng thứ 5 cả nước với chỉ số SCOLI năm 2022 bằng 95,86%, tăng mức đất đỏ 6 bậc so với năm 2021. Hầu hết các nhóm hàng của Bà Rịa - Vũng Tàu đều thấp hơn Hà Nội (từ 0,09% đến 23,17%). Bà Rịa - Vũng Tàu có vị trí chiến lược rất quan trọng với khu vực và cả nước về kinh tế - xã hội, chính trị, an ninh, quốc phòng và đối ngoại, thuộc vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, là cửa ngõ của các tỉnh miền Đông Nam Bộ hướng ra biển Đông, có ý nghĩa chiến lược về đường hàng hải quốc tế, có hệ thống cảng biển lớn là đầu mối tiếp cận với các nước trong khu vực Đông Nam Á và thế giới với hệ thống cảng nước sâu hiện đại... Các ngành dịch vụ, nhất là dịch vụ vận tải biển, logistics và đặc biệt là du lịch đang dần trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Thu nhập tăng nhanh, đời sống tinh thần và vật chất của người dân không ngừng được cải thiện, theo đó mức giá hàng hóa và dịch vụ ở Bà Rịa - Vũng Tàu xếp hạng cao trong cả nước.

So với năm 2021, vị trí các địa phương có mức giá đất đỏ trong năm 2022 không có sự thay đổi lớn. Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có mức đất đỏ hơn các tỉnh miền núi chủ yếu ở các nhóm hàng nhà ở thuê, dịch vụ, giải trí và du lịch.

b) Một số địa phương có mức giá thấp trong năm 2022

Quảng Trị là địa phương có chỉ số SCOLI năm 2022 thấp nhất cả nước, bằng 86,83% so với Hà Nội. Giá bình quân các nhóm hàng của Quảng Trị so với Hà Nội trong khoảng từ 75,77%-115,34%. Quảng Trị có tiềm năng, lợi thế về vị trí thuận lợi, nguồn tài nguyên thiên nhiên biển lớn. Cách cửa khẩu Lao Bảo 90 km là lợi thế giúp cho việc lưu thông hàng hóa đường biển thuận lợi hơn giữa Việt Nam, Lào và Thái Lan. Trong những năm gần đây, ngành chăn nuôi của Quảng Trị giữ được đà tăng trưởng cao, đáp ứng cơ bản nhu cầu thực phẩm trong tỉnh và Vùng. Giá lương thực, thực phẩm; may mặc, mũ nón giày dép; thiết bị và đồ dùng gia đình; dịch vụ giáo dục và y tế thấp, chi phí du lịch rẻ là các yếu tố làm cho mức độ đất đỏ của Quảng Trị thấp nhất cả nước.

Địa phương có giá thấp thứ hai cả nước là Bến Tre và Trà Vinh với chỉ số SCOLI năm 2022 cùng bằng 86,89%. So với Hà Nội, giá bình quân các nhóm hàng của Bến Tre ở mức 71,53%-103,55%; giá bình quân các nhóm hàng của Trà Vinh ở mức 71,75%-105,91%. Tiếp theo là Sóc Trăng có chỉ số SCOLI bằng 87,34% với giá bình quân các nhóm hàng ở mức 62,11%-98,92% so với Hà Nội. Ngoài ra, một số địa phương khác cũng có chỉ số SCOLI năm 2022 thấp như: Nam Định (87,82%), Hậu Giang (88,38%); Đồng Tháp (88,88%); Gia Lai (88,99%); Tây Ninh (89,21%); Phú Thọ (90,26%); Vĩnh Long (90,29%).

Nhìn chung, các tỉnh có mức giá thấp nhất trong cả nước phần lớn do các mặt hàng trong nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống; may mặc, mũ nón và giày dép; nhà ở thuê; thiết bị và đồ dùng gia đình; giao thông; bưu chính, viễn thông; dịch vụ giáo dục; dịch vụ vui chơi, giải trí có mức giá thấp.

c) Một số địa phương có mức giá biến động nhiều nhất trong năm 2022

So với năm 2021, năm 2022 có 25 địa phương biến động giảm mức độ đất đỏ, 30 địa phương tăng mức độ đất đỏ và 8 địa phương không biến động. Trong đó, các tỉnh biến động nhiều nhất (tăng/giảm từ 10-17 bậc) là Bắc Kạn, Long An, Thanh Hóa, Tiền Giang, Thái Nguyên, Hà Nam, Lâm Đồng, và Đồng Tháp. Các địa phương không biến động là Hà Nội, Hà Giang, Tuyên Quang, Sơn La, Quảng Ninh, Đà Nẵng, thành phố Hồ Chí Minh và Cà Mau.

Một số địa phương năm 2022 giảm mức độ đất đỏ hơn năm 2021 từ 9 đến 17 bậc như Bắc Kạn, Long An, Đồng Tháp, Cao Bằng, Lào Cai, Hà Tĩnh chủ yếu có giá thấp hơn ở nhóm hàng thực phẩm, giáo dục, may mặc, mũ nón, giày dép, hàng hóa và dịch vụ khác. Trong đó, Bắc Kạn có chỉ số SCOLI năm 2022 thay đổi biên độ lớn nhất cả nước, giảm mức “đất đỏ” xuống 17 bậc so với năm 2021

(trong năm 2021 xếp vị trí 15, đến năm 2022 giảm xuống vị trí 32), chủ yếu giá thấp hơn so với Hà Nội ở các nhóm bưu chính, viễn thông (80,35%); văn hóa, giải trí và du lịch (82,25%); may mặc, mũ nón và giày dép (85,58%). Long An năm 2021 ở vị trí thứ 32 nhưng đến năm 2022 xếp ở vị trí thứ 46 chủ yếu do giá nhóm may mặc, mũ nón và giày dép bằng 73,59% so với Hà Nội; hàng ăn và dịch vụ ăn uống bằng 83,34%; thiết bị và đồ dùng gia đình bằng 91,51%; nhà ở, điện nước, chất đốt và vật liệu xây dựng bằng 93,17%; văn hóa, giải trí và du lịch bằng 94,55%; thuốc và dịch vụ y tế bằng 98,48%; giao thông bằng 99,16%. Đồng Tháp có mức đắt đỏ năm 2022 giảm 10 bậc so với năm 2021, chủ yếu do giá nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống; may mặc, mũ nón và giày dép thấp hơn lần lượt là 15,09% và 34,93% so với Hà Nội. Cao Bằng giảm 9 bậc do giá nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống thấp hơn 14,74%; văn hóa, giải trí và du lịch thấp hơn 22,27%; hàng hóa và dịch vụ khác thấp hơn 19,79% so với Hà Nội.

Một số địa phương như Thanh Hóa, Tiền Giang, Thái Nguyên, Hà Nam, Lâm Đồng có biến động tăng mức độ đắt đỏ của năm 2022 so với năm 2021 tương đối cao (từ 10-13 bậc). Thanh Hóa từ vị trí 49 trong năm 2021 lên vị trí 36 do giá nhóm bưu chính, viễn thông cao hơn 9,07% so với Hà Nội; đồ uống thuốc lá cao hơn 5,91%. Tiền Giang từ vị trí thứ 29 trong năm 2021 lên vị trí thứ 17 trong năm 2022 do giá nhóm bưu chính viễn thông cao hơn 20,76%; nhóm đồ uống và thuốc lá cao hơn 13,83%; nhóm hàng hóa và dịch vụ khác cao hơn 23,88% so với Hà Nội. Thái Nguyên từ vị trí 34 trong năm 2021 lên vị trí 24 do giá nhóm bưu chính, viễn thông cao hơn 29,46% so với Hà Nội; nhóm giáo dục cao hơn 19,97%.

Kinh tế - xã hội nước ta năm 2022 diễn ra trong bối cảnh kinh tế thế giới đang đối mặt với những thách thức lớn, biến động nhanh, khó lường và tính bất ổn cao. Diễn biến giá cả, thị trường ở Việt Nam phụ thuộc vào diễn biến thương mại toàn cầu suy giảm; căng thẳng địa chính trị, tranh chấp, trừng phạt nhau giữa các quốc gia; lạm phát đã tăng lên mức cao nhất trong nhiều thập kỷ, buộc các quốc gia phải thắt chặt chính sách tiền tệ... làm cho đơn đặt hàng giảm, doanh nghiệp phải cắt giảm lao động, giá nguyên nhiên vật liệu trên thị trường thế giới ở mức cao. Tuy nhiên, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã kịp thời đưa ra một loạt các giải pháp và quyết liệt chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương thực hiện công tác quản lý, điều hành giá thận trọng, phối hợp chặt chẽ, hài hòa với các mục tiêu chung, đảm bảo mặt bằng giá cả thị trường, kiểm soát lạm phát năm 2022 ở mức 3,15%, đạt mục tiêu Quốc hội đặt ra. Bên cạnh đó, hàng hóa tiêu dùng dồi dào với hệ thống phân phối đa dạng nên mức giá hàng hóa, dịch vụ của các địa phương ít biến động. Do vậy, chỉ số SCOLI năm 2022 của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương không thay đổi nhiều so với năm 2021./.

TỔNG CỤC THỐNG KÊ